

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 13Pc/33/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121202426
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kuruc
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2022:7121202426.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, sudcom JUDr. Petrom Kurucom, v právnej veci navrhovateľky I. X., Z.. XX.X.XXXX, B. XXX XX X., Q. XXX/XX, zast. JUDr. Jaroslavom Martiňukom, advokátom, Branisková 7, 040 01 Košice, IČO: 35538163, proti odporcom 1/ D.. P. X., Z.. XX.X.XXXX, B. XXX XX X., Q. XXX/XX a 2/ F.. J. X., Z.. XX.XX.XXXX, B. XXX XX X., Q. XXX/XX, zastúpených spln. zást. P.. P. F., Z.. XX.XX.XXXX, B. XXX XX X. - V., Z. XXXX/X, v konaní o určenie výživného, takto

rozhodol:

I. Odporca v 1. rade je p o v i n n ý prispievať na výživu navrhovateľky v období od 25.3.2021 do 31.12.2021 sumou 80,-- eur mesačne a od 1.1.2022 sumou 110,-- eur mesačne, ktoré výživné je povinný zasielať k rukám navrhovateľky vždy do 15. dňa v tom ktorom mesiaci vopred až do doby, kým sa nezmenia pomery.

II. Dlžné výživné za obdobie od 25.3.2021 do 30.9.2022 vo výške 168,66 eur sa odporca v 1. rade z a v ä z u j e zaplatiť k rukám navrhovateľky v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

III. Odporkyňa v 2. rade je p o v i n n á prispievať na výživu navrhovateľky v období od 25.3.2021 do 31.12.2021 sumou 100,-- eur mesačne a od 1.1.2022 sumou 150,-- eur mesačne, ktoré výživné je povinná zasielať k rukám navrhovateľky vždy do 15. dňa v tom ktorom mesiaci vopred až do doby, kým sa nezmenia pomery.

IV. Dlžné výživné za obdobie od 25.3.2021 do 30.9.2022 vo výške 373,33 eur sa odporkyňa v 2. rade z a v ä z u j e zaplatiť k rukám navrhovateľky v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

V. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

VI. Z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Košice I č. k. 16Pc/25/2021-44 zo dňa 22.4.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 8Co/34/2021-106 zo dňa 20.8.2021.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka návrhom na začatie konania doručeným Okresnému súdu Košice I dňa 25.3.2021 žiadala, aby súd uložil odporcom v 1. a 2. rade povinnosť platiť jej výživné v sume 400,-- eur mesačne počnúc dňom 26.3.2021. Na pojednávaní dňa 27.4.2022 navrhovateľka spresnila návrh na začatie konania tak, že žiada od každého z odporcov platiť výživné po 200,-- eur mesačne.

2. Uznesením Okresného súdu Košice I č. k. 16Pc/25/2021-44 zo dňa 22.4.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 8Co/34/2021-106 zo dňa 20.8.2021 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola uložená povinnosť odporcovi v 1. rade platiť navrhovateľke výživné vo výške 80,-- eur mesačne a odporkyňa v 2. rade vo výške 100,-- eur mesačne. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 3.9.2021. Dňa 4.10.2021 bola vec postúpená Okresnému súdu Poprad z dôvodu miestnej príslušnosti.

3. Navrhovateľka v návrhu na začatie konania uviedla, že je študentkou na G.-Q. B. U. F. J. Š. V. A. a chcela by študovať na vysokej škole. Po nezhodách s odporcami, ktorí sú jej rodičmi, sa odsťahovala do Košíc, kde si našla podnájom a jej rodičia ničím na jej výživu odvtedy neprispievajú. Tvrdila, že v Košiciach býva v podnájme s inou osobou a z dohodnutej výšky nájmu platí sumu 200,-- eur. Uviedla, že má príjmy iba z príležitostných brigádnických prác a potvrdila, že odporcovia jej výživné platia na základe nariadeného neodkladného opatrenia. Má za to, že odporcovia majú dostatočné príjmy, aby platili výživné v požadovanej výške.

4. Odporcovia uviedli, že nespochybňujú danosť nároku na určenie výživného, avšak nesúhlasili s navrhovanou výškou výživného a poukázali aj na rozdielne príjmové možnosti oboch rodičov. Uviedli, že majú aj ďalšie dve vyživovacie povinnosti, resp. vo vzťahu k najstaršej dcére M. si plnili vyživovaciu povinnosť do konca roka 2021 a potom, čo prerušila štúdium a nepokračovala v štúdiu, si voči nej prestali plniť vyživovaciu povinnosť. Tvrdili, že navrhovateľka má vyššie príjmy ako uvádza, a to z brigádnickej aj z umeleckej činnosti. Spochybňovali tiež výšku nákladov na nájomné, ktoré navrhovateľka platí.

5. Z výpovedí účastníkov konania a z pripojených listinných dôkazov, najmä z obsahu účtovných závierok a daňových priznaní spoločnosti X., Q.. J.. H., výpisu z LV č. XXX, lustrácii v sociálnej poisťovni, potvrdení o návšteve školy, potvrdenia o výške invalidného dôchodku odporcu v 1. rade, mzdového listu odporkyne v 2. rade zo spoločnosti T., Q.. J.. H., nájomnej zmluvy, nákladov odporcov v súvislosti s bývaním, dokladov o úhradách výživného, potvrdení o príjmoch navrhovateľky, súd zistil nasledovný skutkový stav:

6. Navrhovateľka je plnoletou dcérou odporcov v 1. a 2. rade a od januára 2021 s nimi nebýva v spoločnej domácnosti. V čase začatia konania navrhovateľka študovala vo 4. ročníku G.J.-Q. B. U. F. J. Š. V. A.. V školskom roku 2021/2022 ukončila štúdium na strednej škole. V tomto školskom roku bude študovať na vysokej škole v Dánsku - L. K. R.. Počas štúdia na strednej škole navrhovateľka nepoberala sociálne štipendium. Na základe dohody o brigádnickej práci študentov vykonávala práce v Štátnom divadle Košice a taktiež mala príjem zo spoločnosti R&M Košice, s. r. o., keď pracovala ako čašníčka v B. B., C. & B.. Za rok 2021 dosiahla v tejto spoločnosti príjem vo výške 396,-- eur brutto a za obdobie 01/2022 až 04/2022 podľa predloženého mzdového listu dosiahla príjem 178,41 eur netto. V štátnom divadle Košice mala v roku 2021 mzdu netto vo výške 75,53 eur a za obdobie 01/2022 až 04/2022 vo výške 70,52 eur. Popri bežných výdavkoch navrhovateľka poukazovala na výdavky z titulu platenia za podnájom. V tomto smere predložila nájomnú zmluvu zo dňa 14.5.2021, na základe ktorej bol dohodnutý nájom na dobu určitú od 15.5.2021 do 14.5.2022. Z obsahu nájomnej zmluvy vyplýva, že je uzavretá s inou osobou (M. C.). Z článku II bodu 2.5 zmluvy vyplýva, že okrem nájomcu je oprávnená užívať byt aj navrhovateľka. Podľa zmluvy bola výška nájmu stanovená na 550,-- eur mesačne vrátane energií a navrhovateľka tvrdila, že na nájom mala prispievať sumou 200,-- eur mesačne, aj keď nepredložila súdu doklad o tomto tvrdení. Zo strany právneho zástupcu navrhovateľky bola dňa 23.7.2022 predložená kópia potvrdenia nájomkyne bytu, podľa ktorého navrhovateľka platí 165,-- eur mesačne. Podľa tvrdenia odporcov by navrhovateľka mala mať príjmy aj z umeleckej činnosti - K. A. a F. D., Q. H., avšak dopytom na tieto organizácie neboli uvádzané skutočnosti potvrdené.

7. Odporca v 1. rade je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 337,30 eur mesačne. Podľa predloženého daňového priznania za rok 2021 dosiahol príjem vo výške 3.800,-- eur a výdavky mal vo výške 2.378,91 eur, pričom podľa vyjadrenia odporcu v 1. rade išlo o paušálne výdavky v zmysle zákona. Okrem toho má príjem z prenájmu pozemkov vo výške 60,73 eur a 17,26 eur ročne.

8. Odporkyňa v 2. rade je spoločníčkou a konateľkou spoločnosti X., Q.. J.. H., v ktorej má obchodný podiel vo výške 75 %. Za rok 2021 spoločnosť dosiahla výnosy vo výške 36.808,55 eur a náklady na hospodársku činnosť predstavovali sumu 31.489,12 eur. Z predloženej účtovnej závierky vyplýva, že došlo k navýšeniu majetku spoločnosti v porovnaní s predchádzajúcim účtovným obdobím na sumu 20.246,-- eur. Odporkyňa v 2. rade tvrdila, že za výkon činnosti konateľa spoločnosti nemá žiadnu

odmenu, zisk spoločnosti sa nerozdeľoval, ale došlo k navýšeniu majetku. Uviedla, že spoločnosť jej prepláca náklady na motorové vozidlo a časť mesačného paušálu na telefón. Okrem toho má príjem zo spoločnosti T., Q.. J.. H., pre ktorú vykonáva administratívne práce nesúvisiace s výkonom zdravotnej starostlivosti a podľa predloženého mzdového listu v roku 2021 dosiahla priemerný čistý mesačný príjem 71,61 eur. Ide o skrátený pracovný úväzok v rozsahu jednej hodiny denne.

9. Podľa § 62 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

10. Podľa § 62 ods. 2 cit. zákona obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Podľa § 62 ods. 5 cit. zákona výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 75 ods. 1 cit. zákona pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa § 77 ods. 1 cit. zákona právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

14. V prejednávanej veci sa navrhovateľka domáha určenia výživného. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v čase začatia súdneho konania navrhovateľka bola študentkou strednej školy a v súčasnom období bola prijatá na štúdium na vysokej škole v Dánsku. V zmysle § 62 ods. 1 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. V zmysle ustálenej súdnej praxe sa trvanie vyživovacej povinnosti zásadne vzťahuje na obdobie, počas ktorého sa dieťa štúdiom pripravuje na budúce povolanie, čo je aj prípad navrhovateľky. Odporcovia ani nespochybňovali trvanie vyživovacej povinnosti voči navrhovateľke, namietali však požadovanú výšku výživného.

15. V zmysle § 62 ods. 2 Zákona o rodine rodičia vždy prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, pričom dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Uvedené zákonné ustanovenie tvorí zákonný rámec pre určenie výživného, pričom zároveň musí byť rešpektované ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorého pri určení výživného súd musí zohľadniť dve základné kritériá, a to odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery osoby, ktorá je povinná plniť si vyživovaciu povinnosť.

16. V konaní bolo preukázané, že navrhovateľka od januára 2021 nebýva v spoločnej domácnosti odporcami v 1. a 2. rade, t. j. jej rodičmi a obaja odporcovia si vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke začali plniť až na základe neodkladného opatrenia. V školskom roku 2021/2022 navrhovateľka ukončila štúdium na strednej škole a podľa dokladov predložených právnym zástupcom bude pokračovať v štúdiu na vysokej škole v Dánsku. Pri hodnotení potrieb navrhovateľky súd vychádzal z veku a tomu zodpovedajúcich potrieb navrhovateľky, ako aj z nákladov, ktoré navrhovateľka preukázala. Spornými nákladmi boli náklady na bývanie navrhovateľky, pretože navrhovateľka tvrdila, že býva v Košiciach v nájme spolu s ďalšou osobou a platí časť nájomného vo výške 200,-- eur mesačne, avšak nájomná zmluva bola uzavretá len s treťou osobou (M. C.), i keď v zmluve sa uvádza, že okrem nájomcu je aj navrhovateľka oprávnená užívať byt. Navrhovateľka nepredložila doklad o tom, že by platila nájomné vo výške 200,-- eur mesačne a zo strany jej právneho zástupcu bolo predložené potvrdenie vystavené prenajímateľom P. A. zo dňa 21.7.2022, podľa ktorého navrhovateľka platí každý mesiac sumu 165,-- eur. Súd teda z hľadiska nákladov na bývanie zobral do úvahy uvedenú sumu. Pokiaľ ide o náklady spojené so štúdiom v Dánsku, navrhovateľka nepredložila žiadne doklady o svojich výdavkoch a uviedla súdu iba predpokladané výdavky a naviac doklady, ktorými má preukázať niektoré z predpokladaných výdavkoch, ani nepredložila súdu s úradným prekladom. Odporcovia poukazovali aj na príjmy navrhovateľky, avšak

s poukazom na vyššie uvedené opisy mzdových listov súd mal za preukázané, že navrhovateľka mala iba príležitostné príjmy na základe dohôd o brigádnickej činnosti v spoločnosti R&M Košice, s. r. o. a v Štátnom divadle Košice. Tvrdenia odporcov o príjmoch z umeleckej činnosti s poukazom na vyjadrenia K. A. a Q. H. F. D. súd nepovažoval za preukázané, teda súd konštatuje, že navrhovateľka nemala v rozhodnom období taký príjem, z ktorého by si dokázala hradiť všetky svoje potreby a nebola odkázaná na vyživovaciu povinnosť zo strany rodičov.

17. Zároveň súd musí vyhodnotiť aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery na strane rodičov, a to u každého individuálne, pretože aj v zmysle § 62 ods. 2 Zákona o rodine každý z rodičov prispieva na výživu dieťaťa v závislosti od uvedených kritérií. V prípade odporcu v 1. rade mal súd preukázané, že je poberateľom invalidného dôchodku a okrem toho vykonáva podnikateľskú činnosť, pričom súd vychádzal z daňového priznania odporcu v 1. rade za rok 2021. Odporca v 1. rade má aj príjem z prenájmu pozemkov, ktorý však ročne predstavuje iba sumu 77,99 eur. Odporkyňa v 2. rade je spoločníčkou a konateľkou v obchodnej spoločnosti X., Q.. J.. H., ktorá dosiahla príjmy tak, ako je uvedené v odseku 8 odôvodnenia. Pokiaľ táto spoločnosť dosiahla zisk, ktorý si neprerozdelila, ale došlo k navýšeniu majetku spoločnosti, súd musí túto okolnosť vyhodnotiť ako potencionálny príjem odporkyne v 2. rade a prihliadnuť na túto skutočnosť pri hodnotení možností a schopností odporkyne v 2. rade. Zároveň súd berie do úvahy, že z nákladov spoločnosti sú financované aj náklady na motorové vozidlo, ktoré používa odporkyňa v 2. rade pre svoju potrebu a tiež prevažná časť paušálu na mobilný telefón. Odporkyňa v 2. rade má príjem aj zo spoločnosti T., Q.. J.. H., v ktorej však vykonáva práce iba na skrátený pracovný úväzok v rozsahu jednej hodiny denne, teda príjem z tejto spoločnosti je pomerne nízky. Pri hodnotení celkových pomerov odporcov súd musí brať do úvahy aj skutočnosť, že odporcovia majú ešte ďalšie dve vyživovacie povinnosti, pričom staršia dcéra M. taktiež študovala na vysokej škole v Dánsku a mladšia dcéra D. je študentkou 4. ročníka gymnázia.

18. S poukazom na uvedené a vychádzajúc z potrieb navrhovateľky primeraných jej veku a okolnostiam, že bola študentkou strednej školy a v súčasnosti pokračuje v štúdiu na vysokej škole a zo zárobkových možností a schopností odporcov popísaných v bode 7 a 8 odôvodnenia a po zohľadnení ďalších vyživovacích potrieb rodičov, súd určil výživné diferencovane za obdobie do 31.12.2021, dokedy si plnili vyživovaciu povinnosť aj k dcére M., a to u odporcu v 1. rade vo výške 80,-- eur mesačne a u odporkyne v 2. rade vo výške 100,-- eur mesačne a následne od januára 2022, odkedy odporcovia majú iba dve vyživovacie povinnosti u odporcu v 1. rade vo výške 110,-- eur mesačne a u odporkyne v 2. rade vo výške 150,-- eur mesačne. Na pojednávaní dňa 20.9.2022 odporcovia síce tvrdili, že od septembra by aj dcéra M. mala opätovne pokračovať v štúdiu v Dánsku, avšak tieto tvrdenia nepreukázali, preto na túto okolnosť súd neprihliadal. Výživné v uvedenej výške súd považuje za primerané potrebám navrhovateľky ako aj možnostiam a schopnostiam odporcov. Čo sa týka začiatku určenia vyživovacej povinnosti, tak navrhovateľka žiadala o určenie výživného od 24.3.2021, avšak konanie začalo až dňom 25.3.2021, preto s poukazom na § 77 ods. 1 Zákona o rodine súd určil výživné odo dňa začatia súdneho konania a v prevyšujúcej časti, t. j. čo do výšky výživného ako aj určenia výživného od 24.3.2021, návrh zamietol.

19. V rozhodnom období (t. j. od 25.3.2021 do 30.9.2022) mal odporca v 1. rade uhradiť na výživnom sumu 1.728,66 eur (9 mesiacov x 80,-- eur, 9 mesiacov x 110,-- eur + alikvotná časť za marec 2021 vo výške 18,66 eur) a odporkyňa v 2. rade vo výške

2.273,33 eur (9 mesiacov x 100,-- eur, 9 mesiacov x 150,-- eur + alikvotná časť za marec 2021 vo výške 23,33 eur). Odporcovia preukázali, že z titulu výživného uhradili navrhovateľke dňa 27.4.2021 sumu 400,-- eur a následne od mája 2021 do septembra 2022 platili výživné podľa neodkladného opatrenia, teda vo výške 80,-- eur mesačne, resp.

100,-- eur mesačne. Tieto skutočnosti potvrdila aj navrhovateľka. Sumu 400,-- eur súd zohľadnil tak, že každému z rodičov započítal do plnenia vyživovacej povinnosti polovicu tejto sumy, t. j. 200,-- eur. Zo strany odporcu v 1. rade v uvedenom období bola uhradená suma 1.560,-- eur (200,-- eur + 17 x 80,-- eur), teda nedoplatok u výživnom u odporcu v 1. rade predstavuje sumu 168,66 eur. Odporkyňa v 2. rade v uvedenom období uhradila na výživnom sumu 1.200,-- eur (200,-- eur + 17 x 100,-- eur), teda nedoplatok na výživnom u odporkyne v 2. rade predstavuje sumu 373,33 eur. Na úhradu dlžného výživného súd obom odporcom určil lehotu 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

20. Keďže v zmysle § 44 Zák. č. 161/2015 Z. z. rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením, súd dospel k záveru, že ak bolo rozhodnuté vo veci samej, tak nie je dôvod na ďalšie trvanie neodkladného

opatrenia, preto v zmysle § 363 Zák. č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku v platnom znení /ďalej len CMP/ rozhodol o zrušení neodkladného opatrenia.

21. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V konaniach vedených podľa CMP v zásade žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak nie je dôvod na aplikáciu ust. § 55 CMP, ktoré umožňuje priznať náhradu trov konania, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. V prejednávanej veci súd nevzhladol dôvod na aplikáciu uvedeného zákonného ustanovenia, pričom vzal do úvahy, že každý z účastníkov konania mal vo veci čiastočný úspech a zároveň súd zohľadnil, že navrhovateľke sú právne služby poskytované pro bono, teda bez dojednania odmeny, takže v súvislosti s týmto konaním jej ani nevznikli výraznejšie výdavky.